

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja
s posto prejemana ali v Gorici na dom
pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50

Pol leta . . . . . „ 2.30

Četrt leta . . . . . „ 1.20

„Kmetovalec“ za naročnike Soče Vse 1.

f. 2—Pol leta f. 1. Za nenaročnike: Vse

leto f. 3.—Pol leta f. 1.60

Pri oznamilih in ravno tako pri „po-

slaničah“ se plačuje za navadno tristopno

vratio:

8 kr., če se tiska 1

7 " " " 2 krat

6 " " " 2 krat

Za večo čr. " " 2 krat

ke po prostoru.

SOČA

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Naznanja se vam da je deržavno pravdništvo tukjšno c. k. glavarstvo naprosilo naj denašnjo št. 47 Časopisa Soče zarad uvodnega članka „Naša glavarstvo“ po svojih podredjenih organih zapleniti blagovoli.

V Gorici dne 19. novembra 1875.
POLJAK.

Konfiskovan članek.

Konfiskovan članek.

LISTEK.

Posebni znaki.

(Noveleta.)

Po danej snovi

Spisal: Janko Leban.

(Dalje.)

In res, uže pri sledeči touri skazal se je pevec „mož beseda“, pa je engažiral Ido iz tenre ter plesal ž njem neprestano.

„Kdo pa je oni mladi gospod s črnoj bradoj, ki pleše ravno zdaj z mojo hčerjo?“ praša majorka kopeljskega zdravnika, kateri se jej je baš bližal, da bi jo predstavil nekemu gospemu „preslišala sem preje njegovo ime, ko se nam je predstavil.“

„Ej, saj to je naš famozni pevec, najzvestejši gost Srečevreški, ki uže sedem let nobene svisone ne zamudi. Da je radikalno ozdravel, ima se zahvaliti le naši kopelji; on je—da Vam s kratko povem:—baron pl. Redern, naj ljubeznivejši vseh naših gostov in kavalijer v pravem pomenu besede.“

Gospa Žalnik-ova nij bila te novosti le vesela, nego tudi dobro jej je delo, da mladi gospod tako rad in le ž njeno hčerjo pleše; razne sladke misli so jej božale srce.—

V znani cvetliški touri cotillonovi izročil je baron

Idi svoj šopek, in skrbno kontrelirajoča mati opazila je pač dobro, da je gospod Redern vsakokrat, če je njeni bči s kakim drugim plesala, Ido neprestano z očmi spremjal. Da se jako zanima za deklico, nij bilo težko opaziti. Ene touré Redern nij plesal, nego začel je, usedši se k Idini materi, ž njo živalen pogovor.

„Vi ste uže prej nekdaj tukaj bili milostiva gospa“, prična pogovor.

„Da, pred šestimi leti.“

„Gotovo niste dobro storili, da niste meju tem časom več prišli k Srečevrešcu.“ Baron je izgovoril poslednje besede tako, kakor bi hotel majorki malo očitali zaradi jene izstajajo, — a majorka pogleda ga pomenjivo.

„Zakaj pa?“ popraša ga po kratkem molku.

Baron je molčal; video se mu je da je vtopljen v neke spomine.

Pa ta prestanek bil je majorki grec.

„Mar ne poznate, da se je tu vse tako spremnilo?“ povzame ona zopet besedo.

„Zelò se je spremenilo, zelò!“ klikne radostno baron, „poglejte le, kakò graciozno Vaša hčerkica pleše in kakò izvrstno!“

In zopet uprè oko na Idino postavo, katera se je odlikovala od vseh drugih vrstnic.

Zdaj prestane godba. Ida priskaklja vsa razvjeta k svojej materi. Njen plesalec jo je čakal, da bi jo peljal po sobani sem tor tja baron pa je ostal pri majorki, dokler se Ida nij vraila.

Ples se je nagibal h koncu, uže so se postavljale nektere starejše dame, ostale pa so se zbrale v bližnjem

Posamezna številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici, pri Paternolliju; v Trstu v tobakarnicah „Via della caserma“ 60.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenec v Gorici. — Rokopis se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljne frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ake se oglaše pri uredništvu.

Ustaja v Bosni in Hercegovini.

Kakor razni telegrami mnogim listom poročajo, tudi oficijožnim, izbojevali so naši jugoslovanski bratje, vstaši v Hercegovini zadnji četrtek in petek tako v eni zmag, kakorše nobeno niž bilo zaznamovati od početka vstanka do sedaj. Ta bitva, ki je v četrtek pri Pivi začela se, nadaljevala se je v petek pri Muratoviči mej Gačkim in Goranskim. Turkov je bilo 5000 in sicer vojakov, ali tudi vsi bližnji vstashi vodje Sošica, Peko, Zimonič, Bačević in kapetan Vulo Hadžić iz Pive so svoje čete zedinili, bila je lepa vojska 4000 vstašev skupaj, toliko kolikor jih do sedaj še na nobenem bojišču nij bilo. Dasi so vstaši imeli izurjeno vojake pred soboj in za petino štev. ino najše, s lavo s o zmagali!

Turška vojska je, kakor se bere v „Obzoru“ in tudi v nemških poročilih, popolnem teperen in razbita bila. Selim in Šefket paša sta z enim delom svoje vojske po noči pobognila. Turki so izgubili 800 mrtvih in še več ranjenih. Mnogo so jih vstaši ujeli, ali črez tri dni zopet izpustili. V roke zmagovalnim vstašem je propal ves živežki so ga Turki v Goransko vozili, veliko streliva, dosti mul, 50 šotorov in 300 pušk ostraguš. To je lep plen. — Ali tudi izmej vstašev jih je mnogo palo, nami, reč 57 je mrtvih in blizu sto ranjenih. Mej mrtvimi je tudi vodja Vulo Hadžić in šest vstaških oficirjev.

„V vojski vstaškej je veliko veselje z bogu slavne zmage,“ pravijo telegrami, in to je naravno. Ta velika zmaga bode imela velike dobre nasledke za vso stvar.

Namesto da bi zima vstaše uničila, kakor so nemški Turki pri nas in okolo prorokovali, uničuje njihove varvance.

Tudi v Bosni so bile te dni soper nekatere bitke in hajduki nadlegujejo. Turke ter skrbe, da ustaja ne ugasne.

Sploh bo zdaj po veliki zmagi začelo se živahnje življenje; na Črnogorski meji se zbirajo mladenči na tisoče in ustašem ne manjka ne ljudi, ne živeža. Hub-

salonu k večerji. Baron poprosi majorko, da ju sme spremiti k mizi, zaradi česar ga je majorka povabila, da prisede k njima.

Isti noči nij dišala nobena jed. Bagorna rudečica pokrivala je njeni lici, a cipka jeje je prav živahnjo bijla, — očesi sti jej lesketali. — „Ti si preveč plesala“, menila je mati, toda Ida se je nasmehljala ter zagotovila, da bi lehko še na novo plesati mogla.

Majorka se nij spominjala, da bi bila videla še kad svojo hčer tako veselo, kakor ravno ta večer. Stoprosto mati opominja, da bo skoro treba iti domov, postane deklica nekako slabovoljna. — Baron si na vso moč prizadeva, da bi strogo majorko še pridržal. „Saj je še tako zgodej“, dejal je igraje z Idinim lepim pihanikom, „nij še sile ne!“

„Mora biti uže čez polnoči“, opominja majorka, „zadnji vendar le nočeve biti, vrh tega pa moreve ju tri že zgodej v kopej.“

„Kaj še, polnoči, endnajsta nij še odbila!“ zavrne baron in potegne svojo uru iz belega svilnatega brezirokavnika. — V tem momentu pogleda majorka svojo hčer, in se preplasi, ko vidi, da prej žareče lice njeni Ide postalo je nakrat smrtno bledo, — oplašena zrla je deklica baronu na celo. —

„Kaj ti je, dete moje?“ popraša mati skrbno.

„Nič, „prav nič“, odgovori Ida skusno zopet se nasmehljati in biti dobre volje.

„A postala si ravno zdaj...“

„I no, — uže vidim, da sem res nekaj preveč plešala: čutim se malo slabob; vstani, odidive!“

major, kateremu so bili ljubljanski narodnjaki napravili sijajen banket, je soper odšel v Hercegovino, da tam soper prevzame kako povelje. Italijani se zmerom bolj zanimajo za ustavo; stari Garibaldi je uža soper pisal Ljubljansku sledočo pismo: Moji dragi in sijajni prijatelji! Povzeli ste težavno misijo, a lepo, ponosno in sveto, ono da osvobodite zdihajoče sužne najgrozovitnejšega tiranstva. Zavidam Vas, in še nikoli me niso tako težila leta, nego danes, ker mi nij mogoče z Vami deliti slave in nevarnosti. Obenil sem sem se uže na vse prebivalce, ki zdihujejo pod otomanskim jarmom in nadejam se, da bom silem o zmagi Vaših zastav, junakov, ki imajo v svoji zgodovini Leonida, Spartance in Skanderbeja. Vaš sklep, bojevati se posamezno čez zimo zdi se mi najboljši. Bodčenost je Vaša in trohljiva posamezna viada koraka v pogub. Sleherni mož, ki nij Vam nasprotoval, misli si tudi svoje. Vaše sveto povzetje in takor Vam, bilo bo veselja serce za Vašo slavno zmago Valtemu G. Garibaldiju.

Dopisi.

In Temis 30. oktob. (nadaljevanje). Vi ste se tako prerdno izustili, da kaj imati čiginska in volčanska vas pri tej črti opraviti; ker pa na cesarski cesti ledijo, povejte nam, po kaki oblasti vi tudi Kozarščenom in Modrečanom pot čez sedanj strmi modrejski klanec odkazujete, da bi bili prisiljeni tudi v prihodnje se po njem trpinčiti, akopram tudi oni imenitne naklade za skladovno cesto plačujejo. Sej pravite, da modrejski klanec je za rabo neugoden; na kak način bi pa potem ondašnim prebivalcem ugoden bil. Povejte nam te, po kaki postavi vi prebivalcem severno zahodnega dela glavarstva pot odkazujete, po katerem bi oni morali hoditi in vozariti, ker pravite, severno zahodni del glavarstva bi bil najkrajšo pot v bačko-idrijsko dolino skozi Tolmin; tedaj tudi njim pot zapirate čez modrejski klanec, če bi kdo hotel na Modrečah vino ali pšenico kupovati, kar se je že velikokrat zgodilo. Primoran bi bil tedaj skoz Tolmin, Modrej in sv. Lucijo iti in tako tudi nazaj, akopram bi bila pot čez Modrečce veliko krajsa. Enako bi bilo z volčanskimi krčmarji, aki bi hoteli dober "Cevedin" po ceni na "Modrečah" kupiti. Morali bi skoz Tolmin ali pa po selski črti Modrečce iskat, ali pa kupčijo pustiti in dražje vino iškat. Ali bi bila lepa komunikacija, ko bi se nasprotnika volja izpolnila? Pa mislimo, da se bo že poskrbelo, da ne bo dreve v nebesa rastlo.

Prebivalci severno zahodnega dela glavarstva tudi naklade za skladovno cesto plačujejo, tedaj tudi oni lehkotirjajo, da je komunikacija po vseh straneh odprta. V tem je zapopaden tudi že preje omenjeni klanec, ki bi se ne rabil samo za Trento, kakor nasprotniki pravijo, nego tudi za severno zahodne prebivalce. Nasprotniki tedaj hočejo, Modrečanom, Kozarščenom, Čigincem, Učanom in Rutarjem, kakor tudi severno zahodnim prebivalcem zvezo čez Modrečce odrekati, akopram so oni ed starih časov še celo od obstanka svojih krajev mej seboj zvezo čez modrejski klanec imeli, in le modrejski klanec je za nje ugoden; tedaj lehkotirjajo, da se zravnji in lepa cesta do Ušnika napravi, da bodo vedno v zvezi. Prebivalci idrijske in cerkljanske doline pa, ki so že od nekdaj po strmem klancu vozarili, bodo potem že ložej. Na kak nepošteni način hočejo nasprotniki, najkrajšo zvezo imenovanim vasem održati, katero že to-

Baron ju je hotel vstavljal, a nič mu nij pomagalo. Majorka je jedva pričakovala minute, da je bila s hčerkco sama.—

No, povej mi zdaj, kaj te je tam pri mizi tako provzelo, ... opazila sem pač dobro: vsa rudečica ti je zginula razobraza, ko je baron uro iz žepa potegnil.

"Cuj me, mama!" zvrne Ida. "Ta baron pa res nij to, za kar ga imave."

"Kaj misliš s tem reči? Jaz te ne umejem."

"Ta baron nij pravi baron."

"Kaj ti ne pride na misel, Ida! Gospod zdravnik pozna ga že sedem let i ga imenuje izgled vsega možtva."

"Nij mogoče, ... jaz pa ga bolje poznam. — Uže zo sem ga pri denšnji veselici ugledala dozdevalo se mi je takoj, da poznam to osobo, le, da je bil nekdaj bolj bleđ, — tudi polne brade še nij imel."

"Nujno te prosim Ida, da govorиш jasneje; ostani pri stvari. Kaj si tako znamenitega videla na baronu?

"Pojdi prej gori, mama," odgovori deklica, "tam v sobi hočem ti vse odkriti."

Prišli sti bili namreč do doma.—

Gospa Neža ju je uža čakala in na njuno potrkanje jima dveri odpre.

Prišedši v sobo, vrže se Ida na naslonjač in z rokama navzkriz nekaj časa tija pred sè strmi. A kmalu jo prešine neka misel.

"Moj Bog, moj Bog!" zavpije bolestno vstavlji na gloz naslonjača, "zdaj sem pa še svoj pačalnik pri plezu pustila!"

"Sej ti pravim, danes si vsa zmočena; — da bi se le ne zgrabil lepi pačalnik!"

Zgrabil se ne bo; dobro se spominjam, da sem ga pustila prav kraj mize, kjer smo večerjali, a kedò bi mogel biti miren v takih okolnostih!"

liko časa imajo, ki čez Modrečce pelje, jim bomo pozneje se številkami pokazali, koliko so oni v zadnjih časih naklad plačali za skladovno cesto in kaj bo stala selska mimo modrejske. Poprej pa hočemo ravno one številke porabiti, katere nam nasprotniki kažejo, ki jih pa mi ne razumimo. Da je selska črta 1500°, nego modrejska krajša, ne prizuvamo, ampak naš račun je sledeči: selska bi imela 415° dolgosti na 5" strmali; modrejska pa 320° dolgosti na 5" strmali; A 280° na 3"; B 720° na 3"; A 136° na 2½"; B 345° na 3½"; A 735° na 1"; B 50° na 2"; A 328° na 6"; B 580 na 2" do 4"; tedaj do cesarske ceste v Podsolu 1894° dolgosti; do "fornala" pa v Ušnik 2015°. Od "fornala" do združene selske črte je pa po lepi cesarski cesti 910° dolgosti; tedaj 2926°.

Tako bi imela selska črta 415° na 5" strmali mimo modrejske, katera bi imela le 320° na 5" strmali; selska bi imela pa 328° na 6", katere strmali modrejska nima; 415° na 5" strmali se ne da znižati tako, da bi črta blizu modrejske vasi peljala in od tam nazaj po porajdi do Kosmerje, črta bi pa daljša bila. Ako bi se zadnji del črte, ki 6" strmali znaša, na 3" znižala, bi se morala za 328° zdaljšati; potem bi modrejska črta za 328° krajša bila. Skrajšanje do združene selske črte bi bilo 328°; tedaj konečna dolgost modrejske črte znaša 2597°, selsko pa 2222°; tedaj bi bila selska za 375° krajša. Manjši strmali nego 5", 6" se ne ustrejajo kot strmali; in mi bi bili gotovo srečni, ko bi bile na cesarski cesti le take strmali, kakor smo jih na selsko modrejski cesti pokazali.

Sedaj pa priobčimo nasprotnikom se številkami naklade za skladovno cesto, katere so Modrečani plačali in koliko ceste so oni v idrijski dolini napravili z "robotom." Pošten posestnik mi je tožil da je v idrijski dolini 14° odkazane ceste izvršil, vrhu tega pa še 27 f. bilšemu županu na Idriji g. Kovačiču plačal; enako in še huje bilo je z njegovimi sosedji, tako da jih je stala okoli 1000 f. omenjena cesta. Dalje plačujejo že 6 let po 26%, naklado za skladovne ceste; kar znaše v 6 letih 591 f. 24 kr., potem plačujejo že 5 let 50% za robot in to zaese v petih letih 947 f. 85 kr. Skupaj 2539 f. 9 kr.

Učani, Čiginci, Rutarji in Kozarščeni pa plačujejo letnih davkov 2600 f. 59½ kr.; naklade po 26% bi znašale v 6 letih 4056 f. 84 kr.; vsi skupaj so plačali 6595 f. 93 kr.

Naj tedaj slavno občinstvo sodi, kakšni poštenjaki so naši nasprotniki, ki pravijo, kaj imajo Učanje in Čiginci pri tej cesti opraviti, ker so na cesarski cesti? Ali bi bilo poštano, da bi se takim krajem, ki so že toliko denarja dali, skladovno cesto čez Modrečce odreklo, ko se nij do sedaj še prav nič v njih korist storilo? Kaj misliš velikaši, da smo taki belaki, da bomo vašo selsko črto, katera skoraj polovico več stane, nego modrejska, sprejeli? O ne menite, da imate turško rajo pod sabo, katero bote žulili in ji pravice kralj? Ne bo se ne vaša volja izpolnila, ne, akopram ste en pot cestni odbor na led spravili, ko se je prevariti dal, da je selsko črto za skladovno cesto odločil, ker je nij dobro poznal.

Nij se čnditi, da ste cestni odbor prevarili, saj se še sedaj trudite, občinstvo javno zapeljati, da bi se za selsko potegnilo. Pa mislimo, da bo težko šlo, akopram nas surovo in grdo obrekujejo. Moreda bi pa lehko kdo prašal, kje smo številke vzeli? Narekal nam jih je cestni zvedenec, kateri je obe črti zmeril. Da so resnično njegove, tega se cestni odbor lehko prepriča, kadar

"Razjezila me boš skoro sé svojimi dolzimi vvedi, povejmi raji brez ovinkov, kaj te je pri mizi v salunu takò osupnilo?"

Ida je strmela nekaj časa tja pred se, potem pa položivši si prste na ustna prične: "Ko je baron svojo uro iz žepa potegnil, videla sem poleg njegove ure obesjen on cekin, katerega sem bila pred šestimi leti berač vrgla v klobuk, na kojega smo sumili, da .....

"Draga hčerka! kako moreš misliti, da bi bil oni berač baron pl. Redern, ka-li?"

"Da, prav on je in nobeden drugi."

"In zaradi tega, ker je imel cekin pri urri obesjen mora biti potem prav tisti berač? Mar nijšo si vsi cekini enaki?"

"Da, da, — a edino le tisti cekin mi to še ne dokazuje, ... nego videla sem še posebne znake."

"Vedno bolj in bolj mi nejasno govoris!" Jaz še nič ne vem....."

"Verujem ljuba mama; — zato pa imamo mi mladi ljudje boljši spomin. Le domisli si, kot poseben znak pri mladem beraču bila je navedena takrat mala brazgotina na pravem sencu, — glej, to brazgotino ima baron; je li nijši opazila na njem?"

"Majorki se jame daniti. — Za istino, spominjam se, ... toda bedarija! — Kako neki mora biti berač, ali naopak: kako se je mogel povzdignoti oni berač do barona?"

"Baš to je vprašanje, ki me nezhansko muči!"

"No, pa uže vem kaj storim. Jetri se bom posvetovala z gospodom lečnikom o tej stvari."

"Zdaj idive k pokolu!"

mu je ljubo, ker mi nimamo navade občinstvo slepariti. Pričakujemo tedaj po vsej pravici, da selska črta kmalu po vodi splava in si bomo od 8410 do 11690 g. raji prihranili, ali za druge potrebe potrosili, kar nam pri modrejski cesti ostane in bomo za potrebnejše ceste potrebovali.

Strmal selske in modrejske črte smo zadostno se številkami dokazali. Da pa modrejska po lepih travnikih in senožetah pelje, so nam nasprotniki sami v 35. štet. "Soče" pritrdirli. Kar pa močvirje na naši črti zadene, to lepo gladko cesto nič ne ovira. Saj so bili na Kneži in Hudajužini še huji, pa se je vendar trda cesta napravila. Na naši črti je še huji sovražnik, nego na našej, to je burja, katera je gotovo 50 krat močnejša, nego tukaj na Poljanceh.

Da se v naših krajih vse ceste le okoli hribov sučajo, kakor modrejska je uzrok ta, da nam ravna pričankuje. Selska črta bi peljala od mosta pri sv. Luciji, po dveh rajdah na 5" strmali do Kosmerje; od tod po selskem polju in konec tega zopet na 6" strmali v grapo, ter bi se moral z mostom s cesarsko cesto združiti, kateri bi najmanje 2400 f. stal. Enaka bi bila oglavju klobuka. Resnica je pa, da selska po gnoju smrdi, ker je jako težko po takih strminah gnoj na Selko voziti. Gnoj je sicer dobra reč, škoda le, da ima tako ostuden ime. Oprostite, da ne moremo gnoj lepsi imenovati, ker smo se vedno le s kopitami i polenami pečali. Radi bi vendar vedeli, s čim so se nasprotniki vse svoje dni pečali, ki znajo tako lepo svojo surovost izraziti. Ker nam naši nasprotniki očitajo, da bi radi opeke in apno čez modrejski klanec po najkrajši poti vozili, vam odvrnemo, da gnoj se ne more nikdar z opekaricu primerjati. Opekarnice spadajo v obrtnijo, kam pa gnoj?

Ker ste nas zarad Huma prav v živo prijeli, rekoč, da smo vas popolnoma ožulili, saini pa večen spomin milovanja dosegli, vas hočemo v tej reči, ker ste še mladi, malo bolje podučiti. Da pa občinstvo zve, po kakšni poti so prebivalci bačke doline prej vozarili, predno je bila cesta čez Hum, vam hočemo povedati.—

Prebivalci bačke doline so morali svoje pridelke iz Kneže skoz Klavže ob obrožju Bače k sv. Luciji voziti in od tod v Gorico. Vsa blago pa, katero so na 5—6 vozih k sv. Luciji pripravili so tukaj izbasali in vse na en velik voz naložili pa v Gorico peljali čez modrejski klanec. Ravno tako je bilo z blagom v Gorici kupljeno. Kar so na enem vozu k sv. Luciji pripeljali so tam izbasali, en del naprej peljali, drugi del pa pri nem kremarju na Mostu shranili, tako, da so morali po 4—5 krat po shranjenem blago priti ter po malem izvazati. To je šlo teden za tednom. Kupec pa, ki niso samo živino po teh grdih grapi pokončali, nego tudi sami sebe v revščino pahnili, so na tak način vse svoje zaslужke po večkratnih vožnjah edinem krčmarju pri sv. Luciji pustili, ma ž pa do sitega polnili, ga zelo obogatili, same sebe pa obožali. To je občinstvu dobro znano.

Huda je bila vožnja po bačkej grapi, prosili so vozniki, naj se jim napravi kolovoz, pa vse zastonj, ter pinčeli so sebe in živino, kakor preje.

Konečno so bili vendar, menda l. 1852 vsi župani k glavarstvu poklicani, da bi se odločili ali za bačko ali idrijsko cesto. Vsi župani so prišli, le krčmar iz sv. Lucije je postal namestnika, podžupana, kateri je tudi za idrijsko cesto držal. Ker nij šlo po krčmarjevi misli, nij bil navzoč; kajti po tem takem bi ne bil ves zaslужeni denar kupcev pri njem ostal, kakor po prej, če se bačka cesta uresniči. Mi smo pa pri omenjenem shodu bačko cesto kot važnejšo izpoznavali ter predlagali, naj se ta napravi, da se potem lehko tudi Grahovo, Bukovo in Cirkno zveže, da bodo tudi oni po tej cesti lehko vozarili

(Konec prih.)

Iz Materije v Istri 10. nov. (Izv. dop.) (Otvorjenje naše "narodne učilne.") Včeraj smo otvorili pri nas novo ustanovljeno narodno učilno slovensko. Narod se je te svečanosti brojno udeležil. Velik slavolok in krasen omenjeni naslov svetišča narodne prosvete slovenske činita, tod mimo potujočim meji Trstom in Reko poseben utis. Gromči topiči (možnarji) so znanili včeraj najpomenljivejši dan Materijanov daleč okrog. Narod se je vrlo navduševal z raznimi govorji v učilni. Vse je tako vneto za napredek. Osobito pakdo ide zaslužna neumjerjeno organizatorju te učilne, g. Zupančicu, tukajšnjemu županu in poštarju. Tudi g. Kraljčič, župnik, je z obzirom na narodno šolstvo jako toleranten. Da bi le vsi gg. duhovni taki bili! Da bodo tukaj stalno napredovali, to nam garantirjo za to uneti in sposobni može še neimenovani, na pr. mnogo cenjeni gosp. Kastelic, kateri rad kot premožnik žrtvuje od svojega imetja za dobro stvar. In vsa njegova hiša je vsega štovanja vredna. — Ker so pravila potrjena, otvorimo za bodoče leto tu "čitalnico", in to tim ložje, ker imamo blizu v Brezovici odličnega muzika, g. Medjo, narodnega učitelja. Živila sloboda i živel napredek!

Gradci 12. novembra. (Izv. dop.) V upravnem odboru podpiralne zaloge slovanskih učiliščnikov v Gradci so se izvolili za šolsko leto 1875-76 sledeči gg., i sicer izmed akademičnega senata: g. prof. dr. Gregor Krek i g. prof. dr. Bidermann; izmed vseučiliščnikov gg.: Krsnik stud. med.; Fr. Zupanec stud. med.; F.

(Konec prih.)

Zakrajšček, stud. phil.; Sket, stud. phil.; Kovač stud. jur., M. Novak stud. jur. — V prvi odborovi seji 9. t. m. se je dovolilo petnajstimi prosilcem za mesec novembra 67 for., trem se je podpornina za sedaj odbila.

Večina prosilcev so novinci, došli s prazno roko na vseučilišče, a zdatno je podpirati upravnemu odboru pri slabem gnotnem stanju nikakor ni mogoče. Kajti, kajk je razvidno iz poročila denarničarjevega v občnem zboru 4. t. m., glavnica podpiralne zaloge znaša zdaj, ko se ji je pridjalo 55 for. za leto 1875, v nominalni vrednosti 1775 for. Po društvenih pravilih se smejo le obresti omenjene glavnice i posamezni darovi za podporo porabiti i tudi ti le z ozirom na pomnoženje glavnice. — Odboru so tedaj roke zavezane i z nova se ujedno obrača do prijateljev učeče se mladine: naj blagovale stopiti v kolo podpirajočih udov, ter po moči zlažati težko stanje slovenske omladine.

Gotovo bode blagim podpornikom vse slovanstvo iskreno hvalo vedelo!

Za upravljeni odbor Z akrajšček tajnik.

radeo 16. novembra. (Izv. dop.) Sopet smo prešeli en teden burnega življenja na našej univerzi. Nekaj let sem že so imeli nemški dijaki navado snovati univerzitetni komers na slavo inauguracije v svojem nemščin: imenu in dijake drugih narodnosti so k tej slavnosti le kot goste vabili. Letos pa je sprevideo število poštenih nemških dijakov, da je to krivica in sklenilo je agitovati za splošni internacionálni komers. Pri prvem občnem zboru vseučiliščnikov propadla je naša stranka, ker so se Slovani premalačno udeležili. A pri drugem zboru 8. t. m. smo zmagali z večino 206 glasov proti 164. Slavnostni odbor, obstoječ iz 10 Nemcov in 10 Nenemcev (2 Slov., 2 Hrov., 2 Serb. in 4 Ital.), sklenil je 9. t. m., da mora biti komers v petek 13. t. m. In res, odbor se je toliko potrudil, da smo naredili v treh dneh komers, s katerim smemo zadovoljni biti. Dvorana (puntigamska) je bila tako okusno dekorirana. Razen avstrijskih zastav bila je ena velika italijanska in ena slovanska z gerbi slovanskih dežel, razen te pa še mnogo manjših zastav, tako da je bila ena cela stran v slovanskem kinu. Nemške zastave niso bili nobene. Profesorjev in honoracij je prišlo sicer malo na komers, a skoro 700 dijakov. Godba je bila izvrstna in ravno tako pijača. Vsa zabava je bila tako domaća, tako neprisiljena, da so bili naši ljudje še dva dni po komersu vsi navučeni in so vedno ponavljali one pesni, katere so se na komersu popevale. Sredi komersa napravila se je napitnica na Nj. veličanstvo cesarja s tem, da smo mu „salamandra dognili“. To se je Nj. veličanstvu telegrafično naznano in ono je blagovilo prijazno zahvaliti se po namestniku Kubecu, ki nam je zagotovil, da je to veliko zadovoljnost pri dyoru izbudilo. V tem se je naš komers razločeval od vseh do sedaj v Gradcu praznovanih. Zato se pa Ultra-Nemci strašno jezo na nas. —

Pri komersu 12. t. m. se je pokazalo, da vseučiliščni različnih narodnosti prav lahko skupno postopajo in se zabavajo ter da tudi terdno skup derže, samo če so nekoliko tolerantni eden proti drugemu. Zaradi prevelike živahnosti morala se je domača zabava precej zaključiti. Po komersu so ostali Slovenci v gostilnici in se radovali z lepo ubranim petjem. To zabavo je počastil tudi g. prof. dr. Krek s svojo navzočnostjo.

Ultra-Nemci so pa tudi morali svoj komers imeti in naredili so si ga 15. t. m. Prišlo je sicer k njem mnogo več profesorjev a pogrešala se je ona neprisiljena živahnost, morda zato, ker je bilo preveč različnih „burschenschaft“ navzočnih. V govorih se je sicer vedno ponavljalo „deutsch“ in zopet „deutsch“, a vse je prekosil docent Z. S. s svojim velikonemškanjem in napadanjem na našo stranko. Po tem govoru razčljeni zapustili so naši ljudje demonstrativno dvorano. Profesorji so sicer sedaj očitno pokazali, na kateri strani da stoe, a vendar so graški dopisi v Politiko o tej zadevi pretirani.

Pred nemškim komerzom je bila bakljada rektorju, ki se je pa slabo izveršila, ker je bila naša stranka sklenila, da se je ne udeleži, če jo bodo hoteli Nemci osnovati tisti dan, ko bode njih komers. Zadnji trenutek sklopilo se je bilo sicer tudi v tem neko zedinjenje, a naši ljudje niso imeli nikake simpatije do bakljade in zato so večdel izostali. Zaterditi mi je treba, da letošnja dva komersa nikakor nista pripomogla k zedinjenju vseh graških vseučiliščnikov, nego si stope obe stranki sedaj še bolj ostro nasproti.

H koncu bi morda še uteguile koga mikati narodnostne razmere naše univerze. V tem semestru je upisanih (brez theologov) 630 rednih slušateljev. Vsi upisanih sploh z farmaceuti in izvanrednimi je okoli 750, torej 100 manj, nego lani. Med rednimi slušatelji je 364 Nemec, 172 Slovanov, 82 Italijanov, 7 Magyarov, 4 Romuni in 1 Gerk. Na filozofski fakulteti je 56 Slovanov, med temi 42 Slovencev; na medicinski 30 Slovanov, med temi 14 Hrovatov in 5 Slovencev (mnogo nevpisanih se pripravlja sedaj na rigoroze); na juridiški 86 Slovanov, med temi 42 Slovencev, torej ukup 89 Slovencev.

Politični pregled.

Notranja avstrijska politika se je začela čudno sušati; ministerstvo je mej dvema ognjem; lastna ustavoverna stranka mu daje nezaupnice, opozicija pa se je zedinila in je uže storila dva, jako važna koraka proti ministerstvu. Prešli teden je bila v drž. zboru debata o Wildauerjevem predlogu; najzmožnejši voditelji opozicije: grof Hohenwart, Groholski in drugi so ta predlog pobijali s tehnimi razlogi in dokazovali, da drž. zbor nij kompetenten predragačiti šolskih postav, katere so postavljene v področju dež. zborov; a vse to nij nič pomagalo, akopram je tudi minister Stremajer pridružil se mnjenju opozicije; ustavoverna večina nij poslušala ministerstva in ker je opozicija videla, da nič ne opravi, zapustila je zbor s protestom pred glasovanjem. Ustavoverci so ostali skoro čisto sami, le nekateri slovenski poslanci so jim delali družbo; mudilo se je ustavovercem in morda tudi iz dvorljivosti so prav hitro končali debato in sprejeli predlog Wildauerjev, proti katerem je glasovalo samo ministerstvo z Slovenci vred. — Ministerstvo je v tej debati dobilo prav jasno nezaupnico od lastne stranke in v nobeni ustavni državi ne bi bila več mogoča takva vlada, a sedajno ministerstvo je parlamentarični „unicum“ in se sploh ne briga za parlamentarne klofute.

Sopet drug udarec je dobilo ministerstvo te dui; vse opozicionalne stranke so se zedinile prvič in vsi oposicionalni poslanci podpisali so interpellacijo, katera prav ostro graja gospodarstvo sedajne vlade in kar naravnost prerokuje propad Avstrije, če se ne zboljša ekonomično stanje. Važno je to, da sta na čelu te interpellacije podpisana Hohenwart in Groholski in za njima vsi poslanci pravne stranke, vsi Poljaki, Slovenci in moravski Čehi. S tem je storjen važen korak in mogoče je, da se bodo Poljaki zdaj popolnoma zdržali z drugo opozicijo, kar je tudi njih voditelj Groholski v daljšem govoru ustavovercem povedal. To bi bilo, kako želite in nadjeti se je, da bodo tudi vsi slovenski poslanci brez razločka postopali v soglasju se zedinjeno opozicijo. — Te dni pa sopet kakih 50 ustavovercev ministerstvo interpelliralo zarad trgovske politike; oni namreč zahtevajo, da se Avstrija po-prime sistema, ki varuje domačo obrtnijo in naravnost obsojujejo dosedajnopravljane ministerstva. Ministerstvo je nekda iz same bojazni obljudilo, da bo odpovedalo Angleški kupčijsko pogodbo.

Razvidno je torej, da ministerstvo je v prav čudnem položaju in da zdaj opozicija lehkovo pravosti opravi, če se odloči za kak energičen korak. — Kakor mi zdaj reč presodimo, bo ministerstvo vkljub vsej nevihti še zmerom ostalo na krmilu, ker parlament je tako sestavljen, da mu kmalo ta, kmalo ona frakcija pomaga iz zadrege. Opozicija mora torej tako postopati, da krono primora k intervenciji, da krono prepriča, da tako ne more več naprej. — Naj bi združena opozicija v tem obziru posnemala ustavoverce, ki so Hohenwartu na vse mogoče načine intrigovali, dokler ga nij cesar odstavil. Zdaj je moment, da opozicija pokaže, da je v resnici zmožna vstvariti v Avstriji nov sistem, novo vlado.

Cesarica je pisala sestričini nadvojvodinji Mariji Klotildi pismo, v katerem pravi, da daruje 10.000 gld. za razširjenje izobraževališča za oficirske hčere v Hernalzu na Dunaji, in prosi njo pomoci in druge vse. S tem se je nabira začela.

Iutrovo pita delo največ preglavico evropski diplomaciji. Kakor se sliši bodo vse tri severne velevlasti terjale od sultana, da izvede obetane reforme pod kontrolo in sicer tako, da bo Avstrija kot najbližja velevlast v Bosnu in Hercegovino svojo vojsko poslala in tam mir naredila. Na dvori je nekda propala turška stranka in Andrassy sam se mora podvrci, če hoče še minister ostati, novi politiki, ki meri na to, da si Avstrija osvoji Bosno in Hercegovino. — Pomeljivo je tudi to, da je v Zagrebu izšla te dni neka brošura pod naslovom „Avstrija in Jugoslavija.“ — Pisatelj te brošure je nekda eden najboljših austrijskih generalov. Brošura kar naravnost zagovarja pravico Avstrije do Bosne in Hercegovine in svetuje Austriji, naj se brez vseh ovinkov prokliče kot dedinja Turške v obeh omenjenih deželah. Začetek akcije omenjenih velevlasti bo

skupna nota na Turško vlado in do spomladis se boma voda vsa reč razvozala. Vse drugače pa misijo ustaši. Mej tem ko skrbeta, da ustaja živa ostane čez zimo, so odposlali deputacije na Dunaj, v Peterograd in Berlin, da doteden vladam predložijo pogoje za mir.

Ustaši izjavljajo, da nočejo po nobenem načinu ostati pod turško vlado, da želijo, da bi velevlasti vojaško posedle Hercegovino in Bosno in da bi potem iz obeh dežel napravile vazalno državo pod kakim kristjanskim princem.

Nekteri listi pa hočejo vedeti, da bo Sultan imenoval kristjana Konstant Elšendija za namestnika velikega dela Hercegovine in tako sam začel pomirje z ustaši. Nam se dozdeja da je vse to prekesno.

O Srbiji se prav nič ne sliši; samo to je važno, da so pri občinskih volitvah po vsem Srbskem zmagali odločni liberalci.

Francoska narodna skupčina je sklenila z 81 glasovi večine, da se voli po arrondissement-sistemu, ne po listinskih skratinjah, to je, udje zbornice se volijo vsak posebej, v vsacem arrondissementu jeden, ako ima pak arrondissement več kot 200.000 prebivalcev, toliko več poslancev. S tem sklepom so zgubili republikanci prav mnogo.

Iz Rima se piše: V pravdi zarad umora urednika Sonzogno je bila denes sodba razglašena. Luciani, ki je iz političnega sovraštva bil podestnik umora, in njegova tovariša, Farina in Morelli, posredovalca, kakor tudi mizar Frezza, ki se je dal najeti, da je nož v roki vzel in umor izvel. Obsojeni so na prisilno delo celo življenje. Skalpi, ki je nož preskrbel in zato tudi tožen bil, oprostjen je od porotnikov.

Razne vesti.

(Dr. A. B. Boje) povrnil se je včeraj iz Pariza, kar naznamo njegovim klientom in sploh slovenskemu občinstvu. —

(Kupčijska zbornica Gorilka) je poslala ministerstvu zahvalno adreso in zaupnico zarad tega, ker je predložilo drž. zboru predelsko železnico. — Kakor slišimo, bodo tudi županstva soške doline poslale ministerstvu enako adreso.

Gosp. J. Kristan je, kakor je „Kmetovalec“ uže zadnjč poročal, imenovan za glavnega učitelja na preparandiji v Kopru in se jo začetkom tek. meseca presefil na svoje novo mesto. Pri njegovem odhodu mu po javnem potu dvojno srčno zahvalo. Prvič za to, ker je na naši šoli v resnici strokovnjaško, marljivo, z ljubeznijo do stvari podučeval in mene v gospodarstvu podpiral, drugič ker je izvrstno uredoval Kmetovalca in v tem oziru neutrudljivo sodeloval za prosperi kmetijstva na Slovenskem. Naj bi temu početju tudi zanaprej zvest ostal, ter mu nikdar svoje izdatne podpore ne odtegnil. Na zdravje!

R. Dolenc, vodja vinorejske šole na Slapu in lastnik „Kmetovalca.“

(Iz Solkanu) Uže istega dne, ko smo pokopavali nepozabiljivega predsednika naše čitalnice Matija Doljaka izrazili so nekateri rodoljubi lepo misel, da bi nali napraviti njegovo sliko, katera bi kinčala našo čitalnico in ob enem v nas in naših potomecih branila živ spomin na iskrenega boritelja za sveto narodno stvar. In res je precej potem čitalnični odbor sklenil naprosto nekatere gospode, da bi kot povrjeniki v ta namen pri rodoljubih nabirali denarse. Naprošeni so bili slediči gospodje: g. Jos. Faganel za Ajdovščino, g. Fr. Ferfil za Gorico, g. dr. Lavrič za Tolminsko, g. Ferd. Peroci za Dornbergh g. Just Vuga za Solkan, g. And. Zega za Kras. Čitalnični odbor izreka tem gospodom prav presrečno hvalo za lepi znesek katerega so nabrali pri sledičih gospodih: g. dr. Abram 2 gl., g. Bortolomei žl. Jan. 2 gl., g. Franci grafi Coronini dež. glav. 10 gl., g. Černe Pet. 1 gl., g. Vlkt. Dolenc 4 gl., Eisenzopf Jož. 1 gl., Fr. Ferfil 5 gl., g. Faganel Joz. 2 gl., Gregorič V. 1 gl., g. Gruden B. 1 gl., g. Hmeljak F. 2 gl., g. dr. Jakopič 5 gl., g. Kancler V. 1 gl., g. Košunc 2 gl., g. Klemenčič 3 gl., g. Komel 3 gl., Kocjančič 2 gl., g. Kramfil 2 gl., g. Kos. tergovac 1 gl., g. Kovačič Avg. 3 gl., g. Leban Franc 2 gl., g. Ličen 2 gl., g. dr. Lavrič, in g. Gabr-ik 5 gl., Makuc Karol 1 gl., g. Makuc Stefan 1 gl., Makuc Janez 1 gl., g. Nanut 1 gl., N. N. 3 gl., g. dr. Oblak 50 s., g. Pauletič F. 1 gl., g. dr. Pajer 5 gl., g. Grof Puppi 2 gl., g. Perjevec 2 gl., g. Peroci Ferd. 1 gl., g. Pečenko And. 50 s., g. Persič Franc 1 gl., g. Br. E. Ritter 5 gl., g. Ranacher P. 1 gl., g. dr. Roje 2 gl., g. Roje A. 50 s., g. Srebernec J. 1 gl., g. Travžan Al. 1 gl., g. Widmar 1 gl.

g. Valentiničić Št. 1 gl., g. Vogrič Gr. 1 gl., g. Vuga Jušt 1 gl., g. Vuga Miha 40 s., g. Žorž 1 gl., g. Zukan 1 gl., g. Zega V. 1 gl., Živie 1 gl., Skupaj 102 gl. 90 s. Ta znesek je naložen v Goriški hranilnici v knjižici št. 3529. Odbor narodne čitalnice Solkanske se prav tečno zahvaljuje č. gg. dariteljem in opazuje, da podobno v naravnih velikosti do kolen že izdeluje g. slikar Grile slovenec v Gorici.

Tisti gg. kateri vtegnejo še kaj darovati, ali so sicer še kak dar podpisali pa še ne izročili, objavijo se o svojem času.

Odbor narodne čitalnice v Solkanu.

(Konsekncije) so na dnevnem redu. Zadnji Glas je bil konfiskovan zarad članka o Wildauerjevem predlogu. Tudi "Novice" pret. tedna in zadnji "Nared" zadele je enaka osoda. Slovenski listi bodo kmalu morali pisati v obliki basni, kakor je ob svojem času pisala "Politik." Žalostno stanje slovenske štampe bi pod morali popisati kak slovenski poslanec v drž. zboru. Ustavovski listi se norca delajo iz tiskovne svobode na Francoskem. — Ali ne bi bilo pametnejše, ko bi za to skrbeli, da bi se naša tiskovna postava kaj popravila v svobodnem umiku? Če gre njim dobro pod objektivnim postopanjem, naj bi premisili, da se zna meč obrniti: "Hodie mihi, cras tibi."

(Prejeli poslanec) Cerkawski je v drž. zboru izvestno govoril proti Wildauerjevemu predlogu in poleg svoj mandat precej po tem, ko je zvedel, da je sprejet ta predlog. Odpeljal se je v Lvov in tam mu je ljudstvo nepravilo baklado in velikansko ovacijo. Policiji to nij bielo prav in je prosila Cerkawskega, naj sam ljudstvu odstavljajo njemu namenjene ovacije; a vrli poljski poslanec je odgovoril, da tega ne stori, ker ljudska ovacija je dokaz nezadovoljnosti se sedajno sistemu

(Človek ali opica.) V Evropi sta dve stranki. Ena pravi, da smo potomci opic, druga se pa brani, da ne, da nismo. Ipak je ogromno število učenjakov, kateri trdijo in menijo, se tudi bahajo, da smo res potomci opic in da so bili naši "preddeđe" res opice, ter spostujejo in čislajo radi tega še dandanes te ljudi; pardon nježni spol! kakor da bi bila "višja bitja".

Tako trdijo Tibetanci da so oni potomci velikih Scor-Metšin. — Po njih pravljici so v Tibetu dobile opice poduk od enega svetnika v poljedelstvu in potem je stoper nastala "metamorfoza"; to beli dandunes učenjakom glave tako, da bodo kmalo pri tej zadadi obupali. — Bolj ko so bile opice kultivirane omikane, tako krači jim je rep postajal. — Ko so se pokazale vedno bolj omikane, je še celo nekoga lepega dne rep popolnoma odpadel. Začele so govoriti, oblačile so se lepo z perjem in postale so popolni Tibetanci.

Diodor pravi, da v nekterih krajih Afrike so spoštovali opice baje kot bogove, stanovale so s človekom v bajtah in živelj so vkljup veselo in zadovoljno. — Kdor je opico ubil, je moral kazen z smrto plačati. — Prebivalci Hindostana opice jekoči čislajo, skoro molijo. Arabci menijo pa da je opica "pol človek pol hudič" — V Sumatri spoštujejo velike opice kot svetnike, ker v istih duše umrlih ljudi prebivajo.

Javanarji so pa opicam zavidljivi misleči, da so ljudje, a še bolj zviti nego oni sami. Tudi pavijo, da so opice gozdne živali, zato govoriti ako hcjejo, a se varujejo tega, inače bi morale delati. — Zamorci se pa ujemajo z Darwinom in Voigtom, tre trdijo, da so opice napolni ljudje in res njeni preddeđe. Prebivalci Gvineje zmatrajo Šimpanze, kot varovalni izgled, kam slabo življenje človeka pripelje. Tedaj so Darwinovi mieli in menijo, da so opice ie zanemarjeni ljudje. Pravijo tudi, da so opice bile nekdaj hrabro, bogato ljudstvo, a pozneje so bile radi njenega slabega obnašanja iz človečanstva izključene. — Cestiti bračci naj pa sami sodijo kaj in kako je. Možgani niso slama je dejal isti, ki je znaš "več ko bruške peč" in človeški pameti je in ostane še marsikaj skrito.

(Prejete kontrole) reservistov smo pogrejali svojega obča ljubljenega rojaka in slov. pisatelja, stotnika polka Maroječevega, gospoda Komelja, kateri nas je prejena leta v tako lepi, domači slovenščini posluževal; nam na srca polagal vojaške dolžnosti, nas naučuščeval za našo milo domovino: Avstrijo, ter tudi povdajal, kako se ima vojak na odpustu vesti sebi in vojni na čast. A vse drugače je bilo letos. Mesto njega smo imeli nadporočnika, trtega — Nemca, kateri nij bil zmožen slovenskega jezika in podčastnik Lešan mu je moral biti tolmač. — Mi bi želeli za prihodnje, da bi nam n kontroli, poslali g. Komelja, kateri je mej nami uže priljubljena oseba, Slovenec in tudi italijanskega jezika zmožen, inače naj pa nam pošljejo deželnih jezikov sposobnega častnika. En narodni vojak.

(Naš noven se nam piše 22. okt.) Že dolgo kar ces. ženitji načerte predelske železnice od Trbiža do Bovec natančeno mirijo, zaznamujejo in proračune napravljajo. To se mora prav hitro dokončati, ker sem iz gotovega vira izvedel, da precej, ko se bo državni zbor sešel, tudi predelska železnica na dnevni red pride.

Naj vam že to poročim, da so prve načrte nekaj premisili, kar polajša izvršitev in poniže stroške, in da

so do zdaj skupne stroške za to črto z dvojnim kolovojem že izračunili in predložili. Od zdaj naprej pa natančno zaznamujejo in proračune posameznih objektov izdelujejo.

Kakor so zvedeli inženirji tukaj, je ministerstvo uže izdelalo železnični program za celo Avstrijo, in kot ena prvih figurira načrt predelske, katera bo tudi najbrže zabilna večino in se bo morda uže začela zidati prih. spomlad. — Plani saj so uže tako natančni in obširni, kakor to zahteva najblizjnji začetek dela. — Kedar še kaj zvem, vam sopet poročam.

Nadjam se, da ne bo zastonj, in zares težko pričakujemo začetka tega dela, ker za tukajšne prebivalce je ta edina nada, si stanje zboljšati.

(Mednje se darovali na Hercegovinske sile.)

Zbirka občine Sv. Križ pri Trstu f. 17 s. 28. g. Zorč, c. k. poštar v Boveu 3 gld. 30 s.

Mi smo priporočali narodnjakom, da bi tudi staro obleko nabrali; za uboge Heroegovince, a prav malo se je zgodilo dozaj v tem obziru; vsled česar je enkrat toplo priporočamo vsem narodnjakom, naj nabralo staro obleko in naj nam jo pošljejo pred ko mogče.

(G. Branje Brjavec) professor na goriški realki in znan slovenski pisatelj je imenovan za rednega profesorja zoologije na zagrebškem vseučilišči. Prav iskreno čestitamo!

Velika zaloga

tehničnih batov za novo mero medenih in železnih uradno boliranih po najnižji ceni.

KARL pl. MULITSCH
v raštelu št. 460.

Tomaž Rosenberger

naznanja sloveskemu občinstvu, da je sopet odpril

"Restavrolo „All' Europa“

na Travniku ter izročil nje vodstvo Antoniu Mainardi-ju, dozaj odgovornemu natakarju pri Marzini-ju. V tej novooodprt restavraciji se bode točilo samo najboljše marčno pivo (Export Märzen), izvrstna domača, vipavska in furlanska vina in postrezalo se bode gostom z izglednimi porcijami okusnih jedi—in vse to po najnižji ceni.—

Vsako nedeljo in vsak praznik bode v glavni, veliki dvorani godba. Obiskujte pridno "Evropo", dobro in dober kup boste jeli, pišči in zabavali se.—

S 1. novembrom prevzame podpisani restavracijo pri

„Marcini-ju.“

Skrbel bode za izvrstno jed in pijačo, točno postrežbo po načini.—

Priporoča se torej slovenskemu občinstvu, da ga obiskuje.—

Emil Mandler.

Pretergani ali kilovi ljudje

najdejo najboljšo pomoč, če si naročijo mazilo proti kili (Bruchsalbe) od Gottlieb Sturzenegger in Herisan (Schweiz). Mnoga spričala so pridjana navodu za rabo. Pomoč je hitra in gotova.—Dobi se v lončkah za 3 gld. 20 sold. pri omenjenemu Sturzeneggerju, ali pri Josef Weis, Mohren-Apotheke Wien, Tuchlauben N. 27 ali pa pri Sigmundu Mittlbacher, lekarničarju v Zagrebu.

Hiša na prodaj

Hiša na prodaj.

V Idriji je sredi mesta trinadstropna hiša z 13 sobami, kuhinjo, jako primerenem, velikim hramom za kerčmo in lepem vertom, prostovoljno na prodaj; cena je 2500 fl.

Kupažljui naj se blagovolijo pri uredništvu "SOČE" oglasiti.

Hiša na prodaj

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl krojaško delalnico v Solkanu in da se bo potrudil gg. naročnike postreči dobro in prav dober kup.

MARTIN POBERAJ

Najcenejše in najboljše Žepne ure

prodajam po sledeni cenam:

Za samo 3 gld. dobi se ura za delalca prav dobra.

Samo 4 gl. 50 kr. ženska ura iz Alfenied-srebra prav lepa in točna.

Samo 6.50 elegantna cilinderska ura iz Britanija srebra.

Samo 8. prava angleška 13 lotna srebrna cilinderska ura natančna in garantirana ura.

Samo 9. lepa, elegantna ura, cilinder srebrn za dame, z garancijo.

Samo 13. 14 do 15 srebrna precizna anker-ura močna v srebru in natančna, tudi garantirana.

Samo 13. 50 prava angleška ura iz Talmi—zlatarskopl, ki se navija brez ključa.

To ure so po vsem svetu poznane zarad lepot in natančnosti, katero zadnjo garantujem. K vsaki pri meni kupljeni ura pridene gratis primerno verižico iz Talmizlata.—

J. Kann,

Wien, Statt. Wollzelle, N.ro 21.
Pismena naročila se točno izvršujejo proti posiljavci denara, ali pa s povzetjem,

MARIBORU

Ces. kralj.

dvorni puškar

Ivan M. Erhart,

v Mariboru priporoča:

Fuške dvocevke od predej za nabijati iz železa od . . . . . 11 gl.—kr.

(do najvišje cene.)

Fuške dvocevke od predej za nabijati iz svila (drota) 16 " —

(do najvišje cene.)

Lefauscheux (lefošé) iz svila od 22 " —

(do najvišje ceno.)

Lencaster (lénkaster) iz svila

od . . . . . 40 " —

(do najvišje cene.)

Revolverje . . . . . 7 " —

(do najvišje cene.)

Pistole dvocevke . . . . . 2 , 40 "

enocevne . . . . . 1 , 20 "

MARIBORU

Izurjeni in dobrni kamorezi

dobe lehko dobre in stalne službe v kamolom za marmor v Stopniku pri sv. Luciji na mostu.